

Tabákové nálepky (kolky)

A spuštění nového typu výroby v KH

Mgr. Lucie Morvay Brklová, PhD.

Internal LG Manager

Philip Morris ČR, a. s.

Výrobní závod Kutná Hora

Výrobní portfolio v Kutné Hoře

PŘÍPRAVNA

Zpracování a výroba
tabákových směsí
používaných pro výrobu
cigaret a OTP

SECONDARY

Výroba a balení
klasických konvenčních
cigaret.

FILTRY

Výroba acetátových
filtračních tyčinek
(jednoduché a
kombinované dvou-, tří-
či čtyř-komorové)

OTP

Ostatní tabákové
produkty
(tabákové bloky,
plechovky)

Historické milníky výrobního závodu v Kutné Hoře

1812

Ruční výroba tabákových produktů
(šňupací a dýmkový tabák)

1896

Strojní výroba

1992

Philip Morris International získává majoritní podíl ve společnosti Tabák a.s.

(4 Továrny: Kutná Hora, Hodonín, Strážnice, Nový Jičín a jedna tiskárna: Svitavy)

2010 - 2012

Zvýšení capacity a flexibility výroby na 30-42 miliard cig./rok,
Ostatní tabákové produkty (OTP),
Filtry

2017

Uvedení IQOS na trh

2018

Začátek implementace OPEN+

**manufacturing
OF THE future**

2022

Start implementace „Factory of the Future“

2035

Společný cíl:
Smoke Free Future

Definice kolku a jeho použití

Co je kolek (kolková známka)?

Kolek je **cenina**, která sloužila k **úhradě správních nebo soudních poplatků**, případně daní. Fungoval podobně jako poštovní známka – zakoupil se, nalepil na dokument, a byl orazítkován úředním razítkem tak, aby část otisku zasahovala na kolek i dokument.

Použití kolků

- a) při **správních řízeních** (např. ohlášení živnosti, žádost o výpis z rejstříku),
- b) při **soudních řízeních** (např. podání žaloby),
- c) při **úhradě daní** (do výše 5 000 Kč).

Byly dostupné v hodnotách od **1 Kč do 1 000 Kč**, každá hodnota měla specifickou barvu.

Tradice používání kolků na území dnešní ČR sahá **do 2. poloviny 17. století**. Zavedena byla patentem císaře **Leopolda I.** z července roku 1686, který nařizoval **povinné kolkování všech právních a obchodních listin** v Čechách, na Moravě a ve Slezsku **pomocí otisků kovových razidel**. K významné změně došlo v roce 1854, kdy bylo na základě nařízení rakouského ministerstva financí č. 70 ze dne 28. března téhož roku zavedeno kolkování prostřednictvím **papírových nalepovacích známek**. Nová právní úprava stanovila účinnost tohoto způsobu od **1. listopadu 1854** a definovala jej jako nový prostředek výběru kolkovného.

Důvody zavedení kolků byly **bezpečnostní, praktické a protikorupční**, kolky omezily počet pracovišť a úředníků, kteří přicházeli do kontaktů s peněžní hotovostí.

Za problémy spojené s užíváním kolků české ministerstvo považovalo například případy, kdy někteří prodejci prodávali kolky draž, než je jejich nominální hodnota, nebo že někteří podvodníci se pokoušeli vrátet k odkupu nebo znovu použít kolky, které vykazovaly známky použití.

V ČR byly oficiálně zrušeny k 1. lednu 2024, v rámci přechodného ustanovení zákona je však bylo možné používat až do konce roku 2024.

Historie – nejdůležitější milníky

1686 – První fiskální kolky

1854 – Zavedení kolků jako cenin

1996 – Zavedení xenonového ceninového papíru s UV vlákny.

2010 – Masivní padělání kolků v ČR.

2018 – Výstava padělaných kolků ve Středočeském muzeu.

2022 – Ztráty kolků v ČR dosáhly milionů Kč.

2024 – Zrušení kolků v České republice.

Definice tabákové nálepky a spotřební daň

Tabáková nálepka je speciální kolek, který ověřuje, že výrobce nebo dovozce cigaret nebo jiného tabákového výrobku zaplatil za konkrétní výrobek spotřební daň.

V ČR musí být takovým kolkem označena každá prodávaná krabička cigaret nebo balení jiného tabákového výrobku. Ze zákona vyplývá, že prodejce nesmí výrobky prodávat za jinou cenu, než jaká je uvedena na kolku umístěném výrobcem. Hodnota tabákových nálepek odpovídá výši daňové povinnosti příslušného balení tabákového výrobku.

V ČR zavedl povinnost používat tabákové nálepky zákon **České národní rady č. 587/1992 Sb.**, o spotřebních daních. Způsob nákupu, distribuce a prodeje nálepek a termín účinnosti povinnosti od 1. ledna 1994 stanovil pokyn MF ČR ze dne 25. října 1993 č. j. 18-61 048/1993. Vyhláška Ministerstva financí č. 11/1994 Sb. ze dne 29. prosince 1993 stanovila podrobnosti značení některých tabákových výrobků a popis prvního emitovaného vzoru tabákových kolků.

Poté upravuje spotřební daň z tabákových výrobků § 100c – **§ 122 zákona č. 353/2003 Sb.**, o spotřebních daních, ve znění pozdějších novel, a vyhláška č. **467/2003 Sb.**, o používání tabákových nálepek při značení tabákových výrobků, novelizovaná vyhláškou **72/2007 Sb.**

Spotřební daň na tabákové výrobky ČR – stav k 1. 7. 2025

1. Cigarety	Sazba pevné části daně: 3,24 Kč za kus Sazba procentní části daně: 30 % z ceny pro konečného spotřebitele
2. doutníky a cigarillos	Sazba daně: 2,46 Kč za kus
3. Tabák ke kouření	Sazba daně: 3 460 Kč za kilogram tabáku
4. Zahřívané tabákové výrobky	Sazba daně: 3 460 Kč za kilogram tabáku
5. Surový tabák	Zdanění se vztahuje na držení, výrobu a uvádění do oběhu. Výše daně se liší podle způsobu použití a kategorie výrobku, do kterého je surový tabák zpracován.
6. Tabák do vodní dýmky	623 Kč/kg
7. Náplně do e-cigaret	5,00 Kč/ml
8. Nikotinové sáčky	0,80 Kč/g

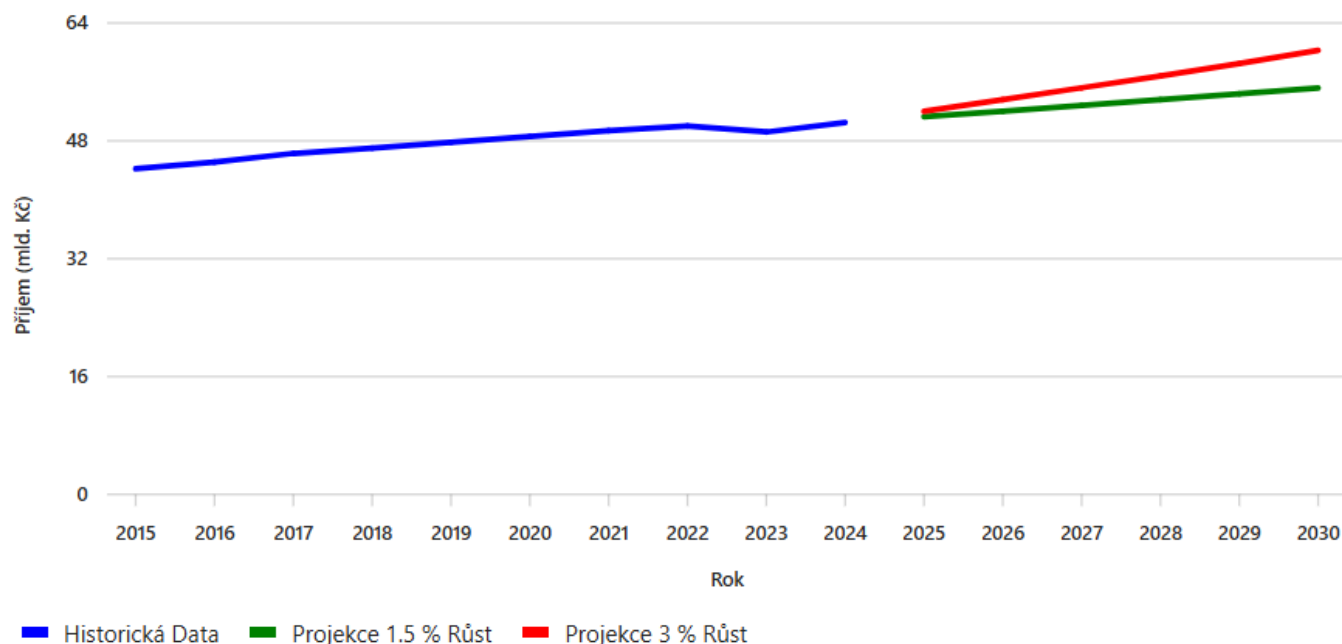
Příjmy ze spotřební daně z tabákových výrobků ČR

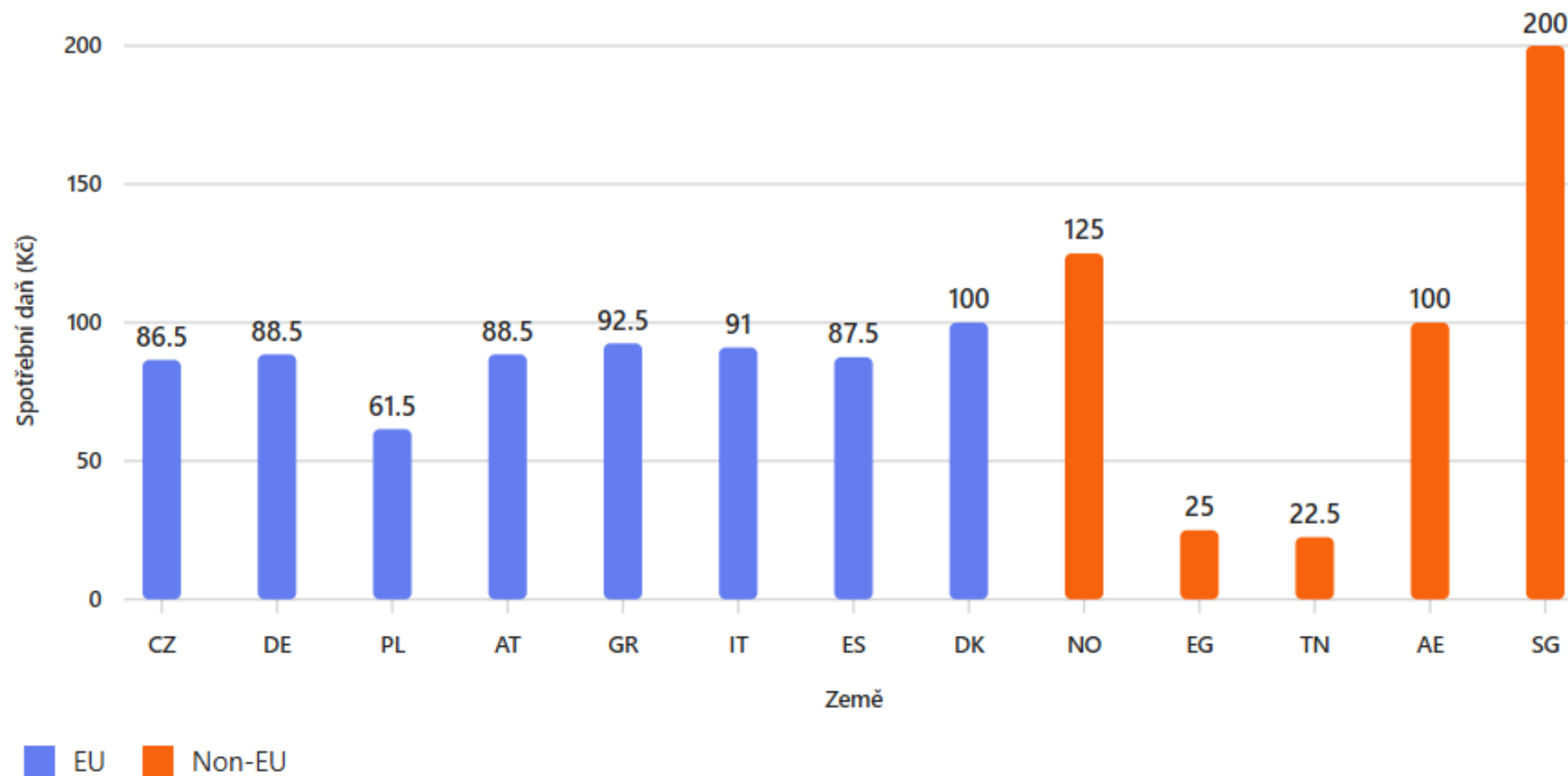
V roce 2022: přibližně 50 miliard Kč.

V roce 2023: plánovaný výnos byl podobný, ale skutečný výběr byl **nižší než očekávání**, a to i přes zvýšení sazeb daně.

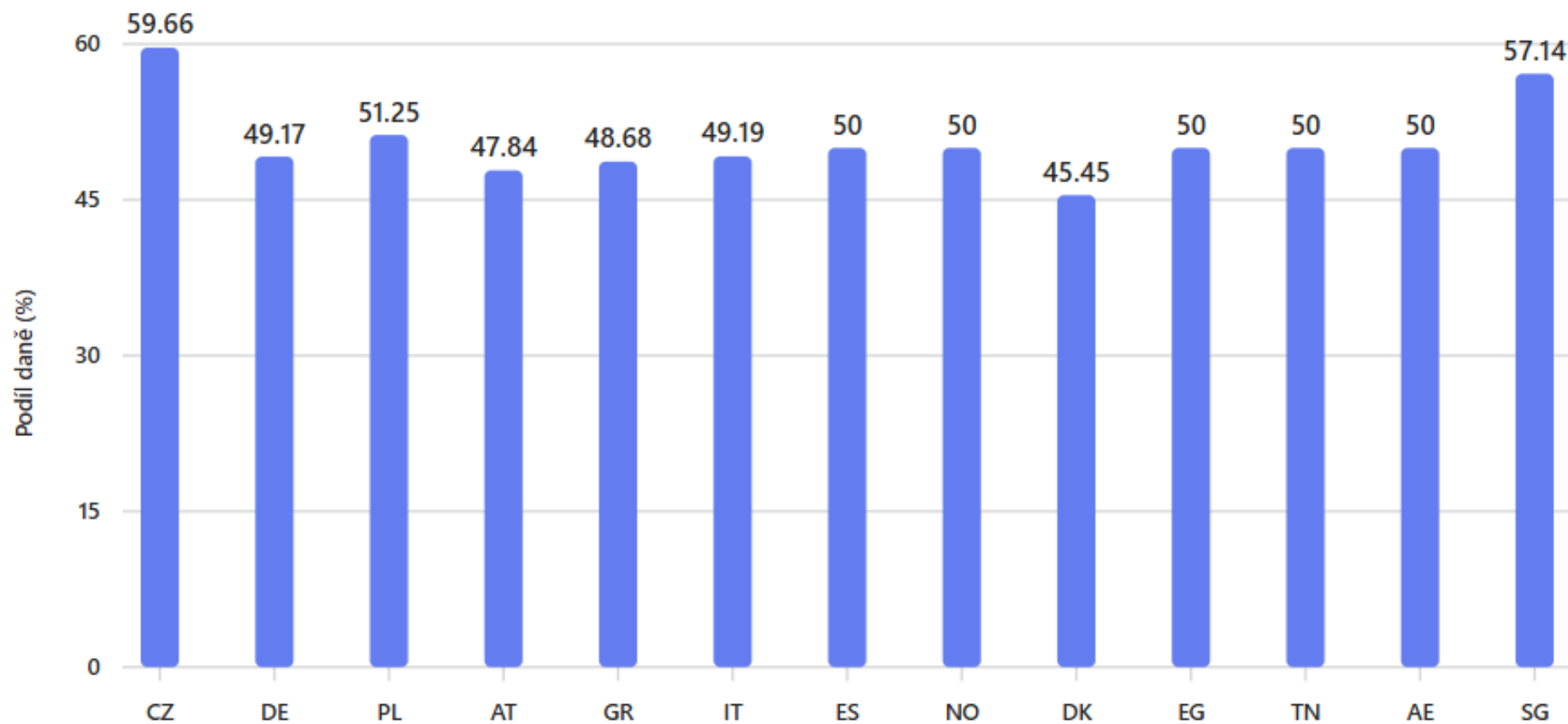
V roce 2024 a 2025: **mírný nárůst příjmů**, ale zároveň ČSÚ přiznává, že **spotřeba klasických cigaret klesá**, zatímco roste užívání alternativních produktů (např. e-cigarety, nikotinové sáčky), které byly nově zdaněny

Porovnání spotřební daně za krabičku cigaret (20 ks)

% podíl SD na průměrné ceně krabičky cigaret (20 ks)

Povinnosti a pravidla

Tabákové výrobky musí být **označeny tabákovou nálepkou**.

Platí přísná pravidla pro **skladování, přepravu a prodej**.

Celní správa ČR je odpovědná za správu a kontrolu spotřebních daní.

Zákon rovněž upravuje **přestupky a sankce** za porušení pravidel (např. držení neznačených výrobků).

Transport cenin (tabákových nálepek)

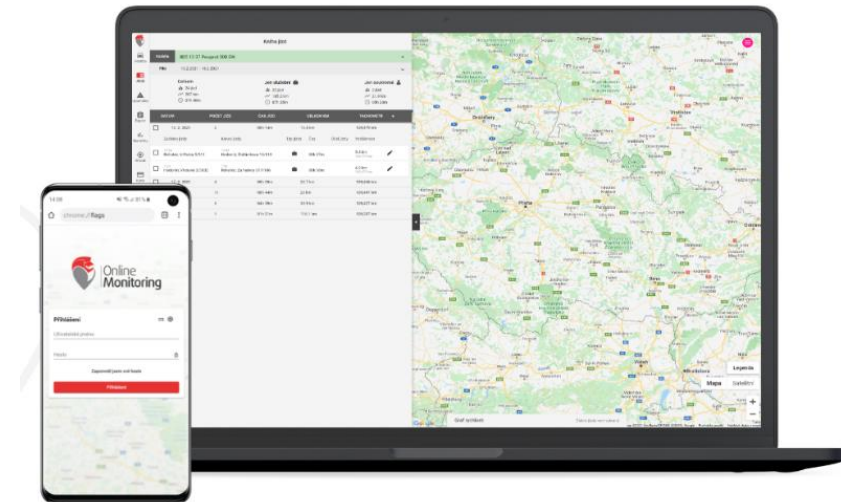

Provádí se **specializovanými bezpečnostními agenturami** (např. Brink's, Safety Agency, Westpoint).

Používají se **pancéřovaná vozidla** s GPS sledováním, kamerovým systémem a ozbrojeným doprovodem.

	Unlikely	Likely	Certain
High	0	0	5
Medium	2	4	2
Low	2	1	0
- Impact
- High
Medium
Low
- Probability

Skladování cenin (tabákových nálepek)

Ceniny se skladují v **trezorových místnostech** nebo **celních skladech** s přísným režimem.

Sklady musí splňovat požadavky na:

- a) **Fyzické zabezpečení** (kamery, alarmy, přístupové systémy),
- b) **Omezený přístup** (jen autorizovaný personál),
- c) **Pojištění** proti krádeži, požáru, živelným událostem.

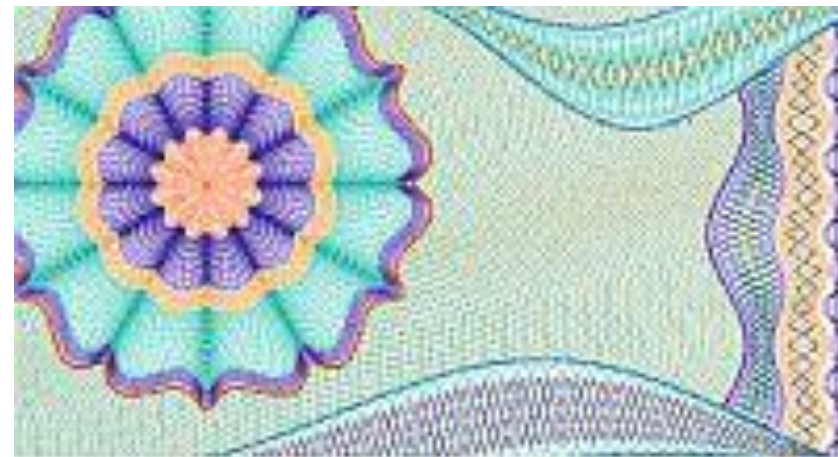
Co je to „giloš“?

Kvízová otázka č. 1

Giloš (z franc. *guilloche*) je jemná čárová dekorativní rytina v kovovém podkladu, nejčastěji ornamentálního charakteru. Vytváří se ručně nebo strojově.

Používá se zejména na bankovkách, cenných papírech a kolcích jako ochrana proti padělání.

Manipulace a evidence cenin (tabákových nálepek)

Každý pohyb ceniny je **protokolárně zaznamenán** – převzetí, převoz, předání.

Používají se **informační systémy** pro plánování tras, sledování zásilek a reporting.

V případě kolků a známek se eviduje **sériové číslo** nebo **nominální hodnota**.

V případě PMI:

- **Sledování pohybu kolků** v systému SAP,
- **Záznamy o příjmu, výdeji, testování a likvidaci (vratky trhům),**
- **Záznamy o použití v laboratoři** – odděleně pro použité a nepoužité vzorky.

Česká tabáková nálepka – specifika a bezpečnostní prvky

Vzory tabákových nálepek zveřejněné **Státní tiskárnou cenin** pro roky 1996, 1998 a 1999 používaly název „kolky pro tabákové výrobky“, v roce 2001 byla terminologie sjednocena se zákonem (tabákové nálepky vzor 2001).

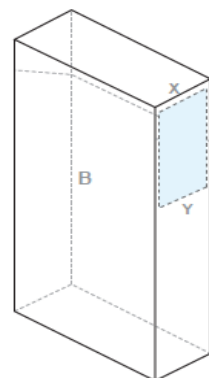
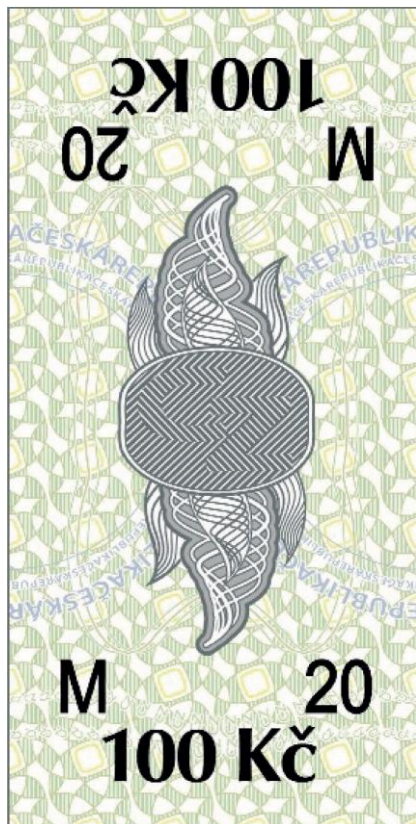
Na tabákových kolcích postupně přibývaly nové ochranné prvky, protože docházelo k padělání. Od roku **1996** je pro výrobu nálepek užíván speciální **xenonový ceninový papír s ochrannými vlákny**, která pod UV zářením žlutozeleně svítí, a jsou kombinovány dvě tiskové techniky a obtížně kopírovatelné barevné odstíny.

Nálepka má rozměry 16 × 32 mm. Na lícové straně je celoplošný ofsetový ceninový podtisk tvořený dvěma rastry přecházejícími od šedomodrého odstínu k zelenému, po délce nálepky je vytištěna ceninová giloš v hnědorůžové barvě. Podél obou delších stran nálepky je šedomodře vytištěn **ofsetem** text „Česká republika“.

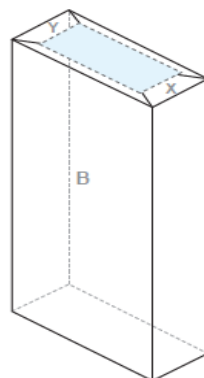
Hlavní motiv nálepky, tištěný **liniovým hlubotiskem** v šedé barvě, tvoří stylizované stočené tabákové lístky, ve střední části převázané třemi elipsami s mikrotextem Česká republika o proměnlivé výšce písma. **U obou kratších konců nálepky je černě vytištěna spotřebitelská cena balení, množství výrobků v balení** (počet cigaret, doutníků nebo cigarillos, u tabáku čistá hmotnost) a **písmeno abecedy** charakterizující **sazbu spotřební daně**. Na baleních doutníků a cigarillos je navíc vytištěna i cena za jednotlivý kus, zatímco cigarety se jednotlivě prodávat nesmějí. Tyto údaje se při menších sériích tisknou laserovou technologií, při větších sériích ofsetem.

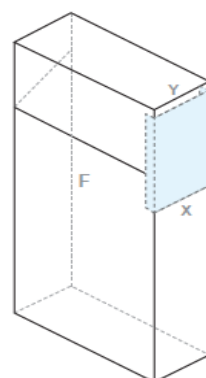
Česká tabáková nálepka – legislativní rámec

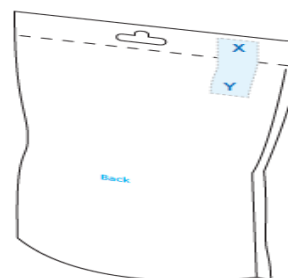
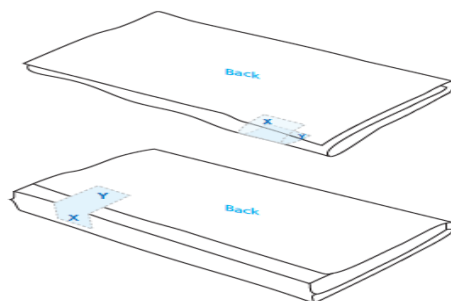
Side Panel Left position
for all formats except SSL

Horizontal top
for Soft

Side Straddle Panel Right position
for SSL

Formulář pro vylepení nepoužitých nebo poškozených tabákových nálepek č. / ...

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Vývěstka: 1) Formulář musí být ve formátu A3 nebo A4 (počet políček bude odpovídat velikosti tohoto formuláře a rozměru tabákové nálepky). Na konkrétní formulář obchodník uvede před končící pořadové číslo, za končící rok.

Za pověřeného správce daní přivést:

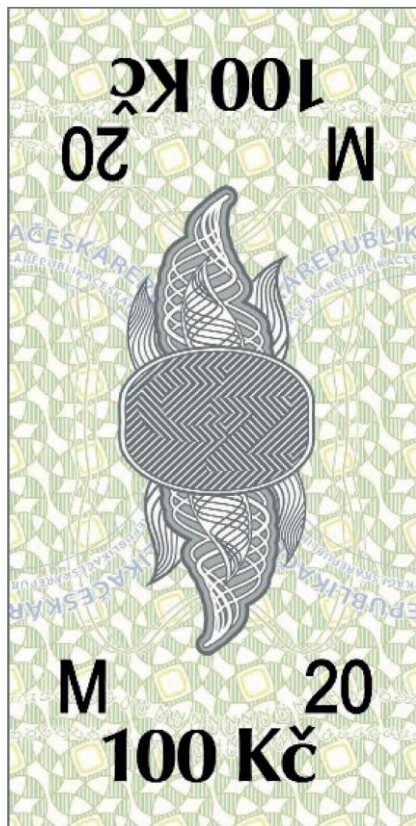
Datum:

Podpis:

Obchodní firma nebo název obchodníka:

1. Číslo výrobní zakázky
2. FA kód výrobku
3. PMI kód koliku
4. Číslo stroje
5. Jméno
- Podpis

Česká tabáková nálepka – specifika a bezpečnostní prvky

1994 – první generace

Papír: ceninový papír s vodotiskem. **Tisk:** ofsetový podtisk s barevnými přechody. **Gilošové vzory:** jemné ornamentální linie, obtížně napodobitelné. **Mikrotext:** „Česká republika“ viditelný pod lupou. **Barevné označení:** podle sazby daně. **Rozměr:** 16 × 32 mm.

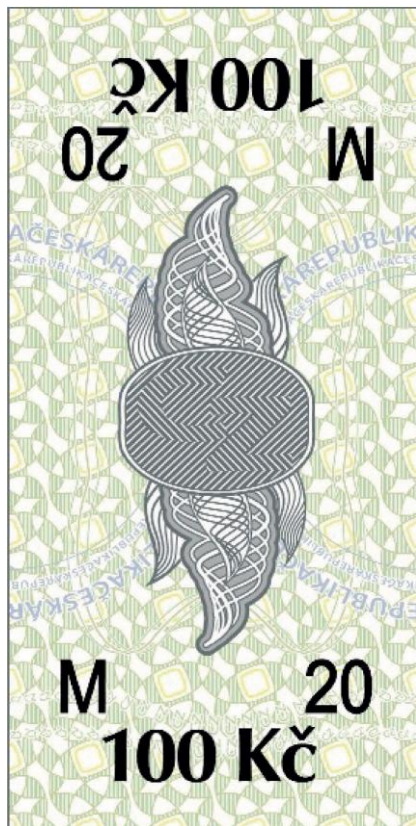
2006 – modernizace

Papír: Xenonový ceninový papír obsahující fluorescenční vlákna viditelná pod UV světlem. **Tisk:** Kombinace dvou tiskových technik: ofset + hlubotisk pro reliéfní prvky. **Barevné přechody:** vícebarevné podtisky pro vyšší ochranu. **Kód sazby:** písmeno (např. „M“) pro rychlou identifikaci.

2016 – zvýšení bezpečnosti

Mikrotext a gilošové vzory: složitější struktura. **UV ochrana:** fluorescenční prvky reagující na UV záření. **Číselné označení ceny:** výrazněji vytištěné. **Barevné odlišení:** podle typu výrobku (cigarety, doutníky, tabák).

Česká tabáková nálepka – specifika a bezpečnostní prvky

2025 – digitální prvky

QR kód / Track & Trace: umožňuje sledování pohybu výrobku dle směrnice EU 2014/40/EU.

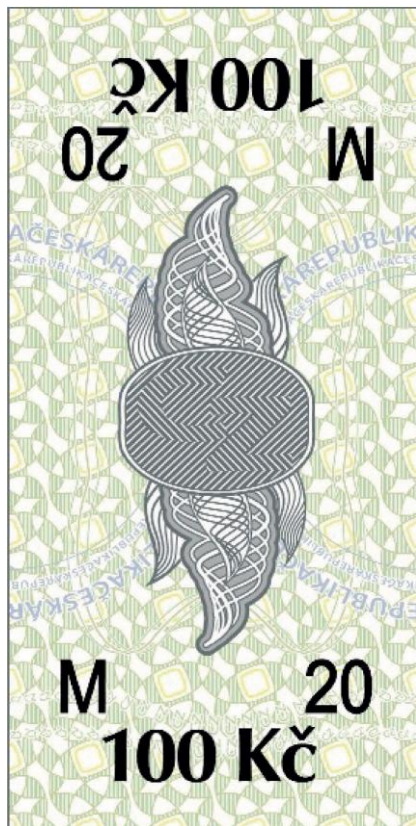
Holografické prvky: viditelné při naklonění. **Pokročilý mikrotext:** vícevrstvý, čitelný jen pod speciálním zvětšením. **Fluorescenční vlákna:** reagují na UV i IR záření. **Barevné pruhy:** pro rychlou vizuální kontrolu.

Mikrotext - velmi jemné nápisy, které jsou viditelné pouze pod lupou (typicky 5× až 10× zvětšení). Slouží jako ceninový prvek proti padělání – běžné tiskárny jej nedokážou reprodukovat. Na českých kolcích se objevuje text „Česká republika“ nebo zkratky typu „MF ČR“. Je umístěn v gilošových vzorech (ornamentálních liniích) nebo v podtisku. **Ověření:** Pod lupou je text čitelný, při běžném pohledu splývá s grafickým vzorem

Hologramy - optický prvek, který mění vzhled při naklonění – vytváří efekt 3D obrazu nebo barevného posunu. Zvyšuje ochranu proti padělání, protože výroba hologramů vyžaduje speciální technologie. Na moderních kolcích (po roce 2020) se používají holografické proužky nebo logo MF ČR s měnícími se barvami. Při naklonění se zobrazí různé vrstvy – např. listy tabáku, číslice, nebo bezpečnostní vzory. **Ověření:** Viditelné pouhým okem při naklonění, reaguje na světlo.

Česká tabáková nálepka – specifika a bezpečnostní prvky

Track & Trace systém (EU směrnice 2014/40/EU):

Každé balení cigaret má unikátní kód, který se zaznamenává při každém pohybu v distribučním řetězci. Výrobce → Distributor → Velkoobchod → Maloobchod → Spotřebitel.

Cíl: Zabránit pašování a nelegálnímu prodeji. Umožnit dohledání původu každého balení.

Technologie: Centrální databáze spravovaná EU. Povinné hlášení každého přesunu výrobku.

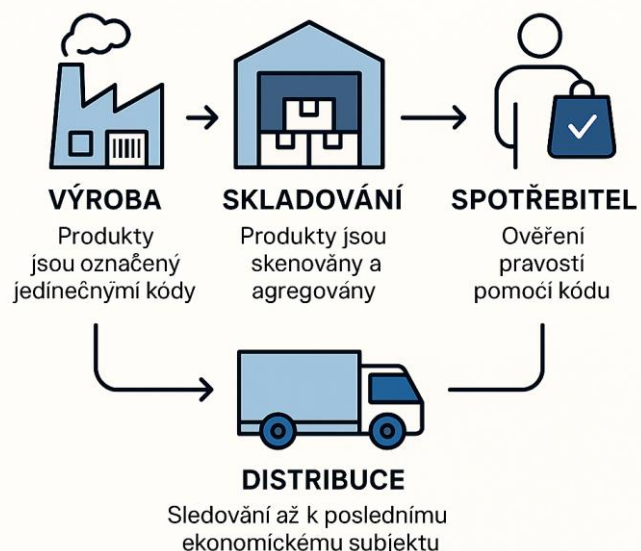
Kontrola: Celní správa a orgány mohou kdykoli ověřit, zda je výrobek legální. Spotřebitelé mají možnost ověřit balení přes QR kód.

Track & Trace - evidence a sledování okolkovaného zboží

TRACK & TRACE

- **iTrack**: systém pro sběr a správu dat
- **Data Owner** ve výrobě

Interní požadavky

Paralelní hlášení

Externí požadavky

Paralelní hlášení úřadům

1. Výroba

- Produkty jsou označeny **jedinečnými, nesmazatelnými kódy** (např. na úrovni balení, kartonu, skupinové balení).
- Kódy obsahují informace o původu, výrobní lince, čase výroby a typu výrobku.
- Data jsou zaznamenána do systému **iTrack**, který slouží jako centrální úložiště sledovacích dat

2. Skladování a manipulace

- Produkty procházejí přes **logistická centra**, kde jsou skenovány a agregovány.
- Systémy musí být schopný **znovu odeslat data** do iTrack v případě výpadku nebo chyby.
- Každý pohyb produktu je zaznamenán – včetně přepravy, překládky a skladování.

3. Distribuce

- Produkty jsou sledovány až k **poslednímu ekonomickému subjektu** (např. distributor, velkoobchod).
- V některých případech (např. EU TPD) je vyžadováno **hlášení pohybů úřadům** i interním systémům současně.

4. Spotřebitel

- Spotřebitel nebo kontrolní orgány mohou ověřit pravost produktu pomocí kódu.
- V případě problémů (např. krádež, padělání) lze produkt **zpětně dohledat** až k poslední známé lokaci v řetězci

Vratky poškozených tabákových nálepek trhům

1. **Identifikace poškození** - V rámci procesu skartace výrobku opatřeného tabákovou nálepkou provádí pověřený pracovník vizuální kontrolu (hledá cizí předměty, skvrny od oleje nebo jiné známky poškození).
2. **Skenování a evidence** - Pomocí čtečky čárových kódů se načítá kód ze sběrného kontejneru k tomu určenému. Pokud se informace neobjeví v systému (řádek je podbarven červeně), lorna se vrací zpět do vyhrazeného prostoru a informuje se odpovědný pracovník. [
3. **Systémová evidence přes trezor** - Je klíčové, aby fyzický přesun kolků mezi lokalitami byl doprovázen systémovou evidencí přes trezor. Tím se zajistí transparentnost a dohledatelnost pohybu kolků.
4. **Fyzická inventura a potvrzení stavu** - Při inventuře je nutné dodržet 100% disciplínu – podpisy při vratkách, potvrzení fyzického stavu na jednotlivých místech, kde se nálepky nacházejí.

Největší padělatel kolků v dějinách v české historii

Místo výstavy: Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy
Výstava se věnovala **padělaným kolkům, známkám a dalším ceninám**

O padělateli: Jméno není na panelu uvedeno, ale byl označen jako **největší padělatel kolků v české historii**
Jeho práce byla **mistrovská**, využíval pokročilé tiskařské techniky
Padělky byly tak kvalitní, že je **úředníci často nepoznali**

- Výstava s názvem „Československý kolek – milovník nejen rumu a tabáku“ se konala v roce 2018.
- Zaměřovala se na historii kolků, jejich výrobu, použití a padělání.
- Součástí byla i **dobová padělatelská dílna**, která ukazovala techniky tisku a falšování.

Jeho činnost byla **natolik známá**, že se stala námětem pro **rozhlasovou hru**

Barevnost a bezp. prvky tabákových kolků podle zemí

BE

BG

CA

DE

EE

ES

GE

GR

HR

SK

HU

NL

IT

LV

LT

LU

MD

PL

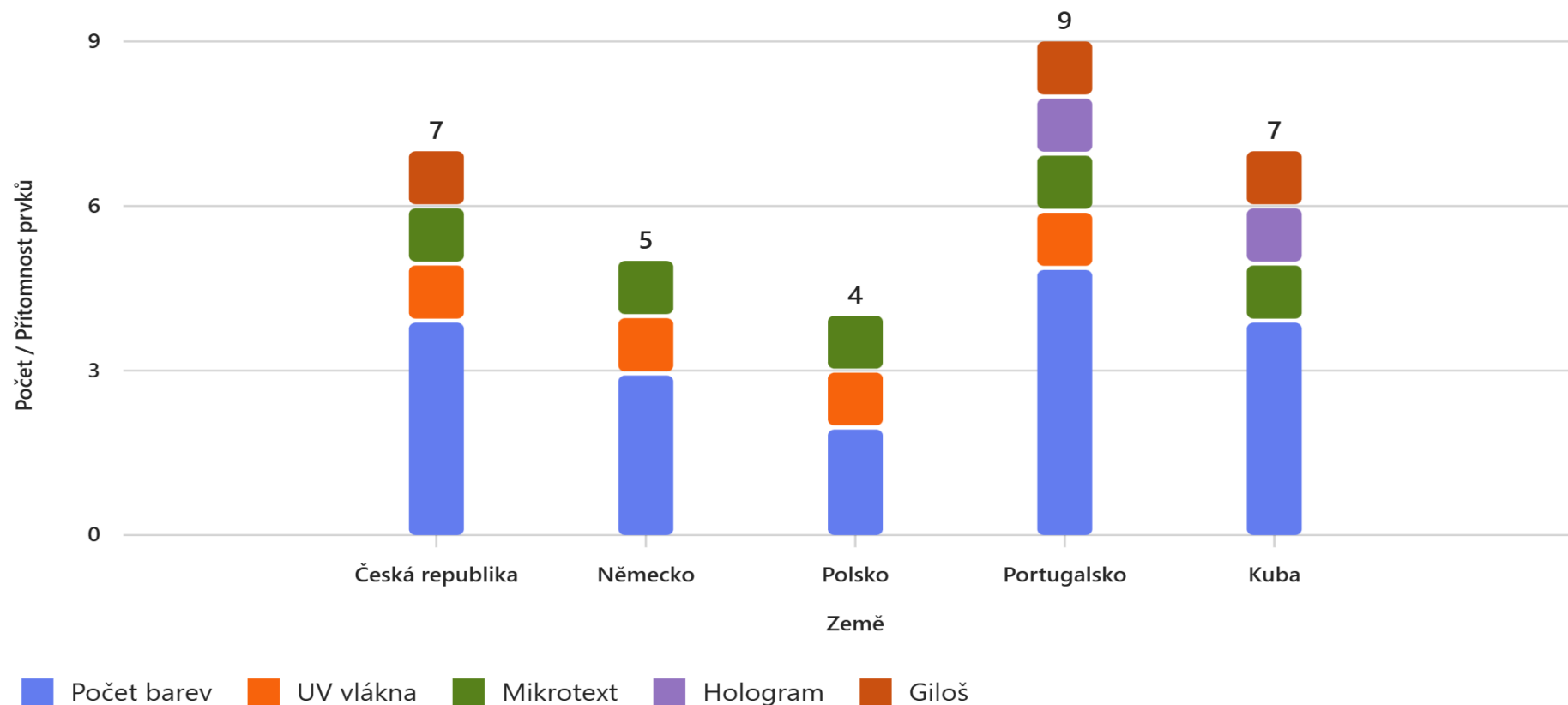
PT

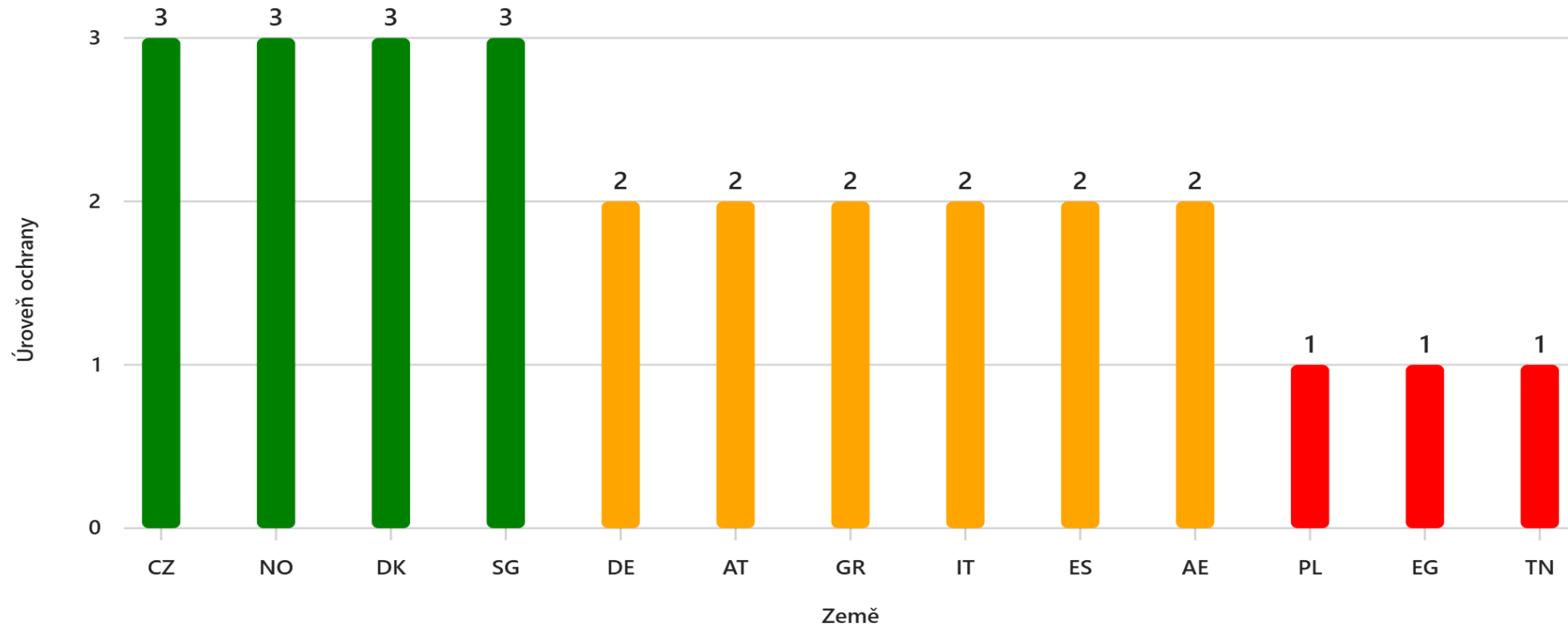
UA

Barevnost a bezp. prvky tabákových kolků podle zemí

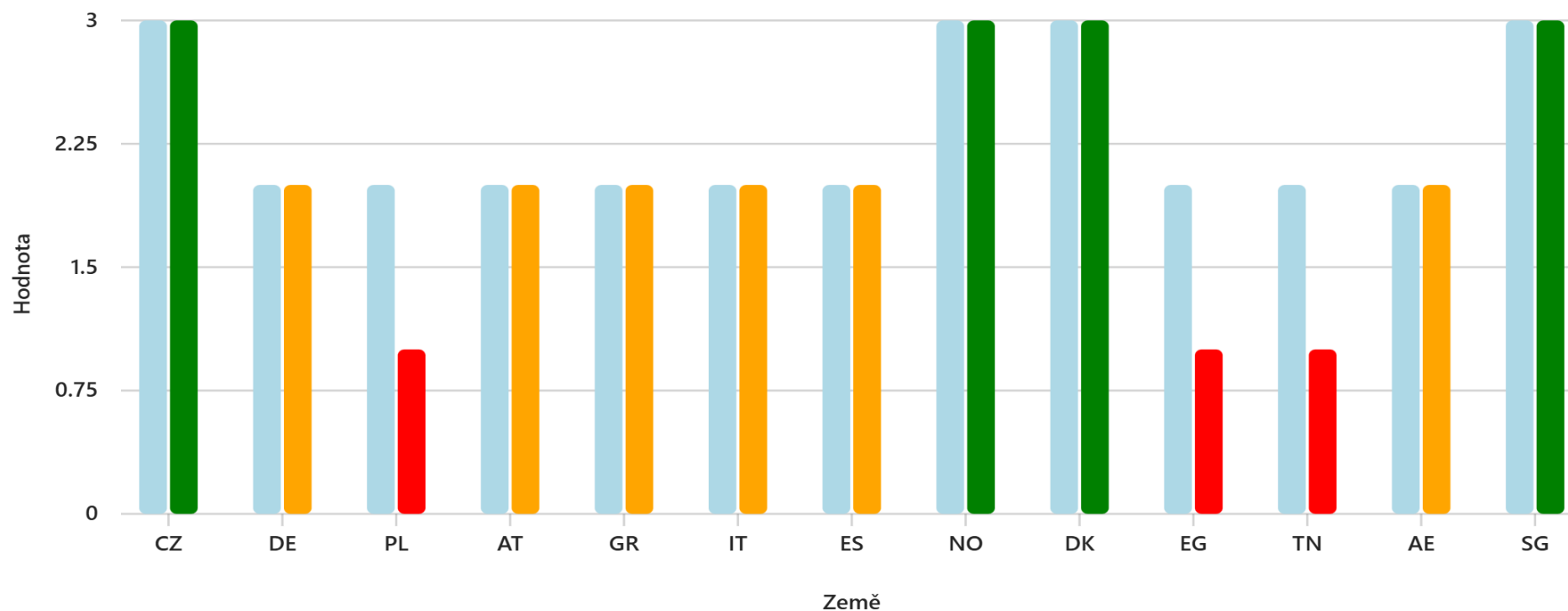

Úroveň ochrany tabákových přelepek

■ Vysoká ■ Střední ■ Nízká

Barevnost (počet barev) a úroveň ochrany tab. přelepek

■ Barevnost (počet barev) ■ Úroveň ochrany (1=nízká, 2=střední, 3=vysoká)

Barevnost (počet barev) a úroveň ochrany tab. přelepek

Country ▼	UV vlákna ▼	Mikrotext ▼	Hologram ▼	Giloš ▼	Barevné rastry ▼
CZ					
DE			Chybí	Chybí	
PL			Chybí	Chybí	Chybí
AT					
GR					
IT					
ES					
NO					
DK					
EG	Chybí	Chybí	Chybí	Chybí	Chybí
TN	Chybí	Chybí	Chybí	Chybí	Chybí
AE					
SG					

Kdo je zodpovědný za
správu a kontrolu
spotřebních daní v ČR?

Kvízová otázka č. 2

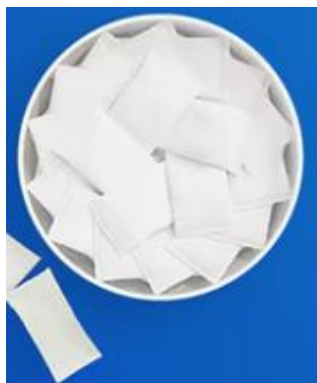

Nová výroba v Kutné Hoře - ZYN

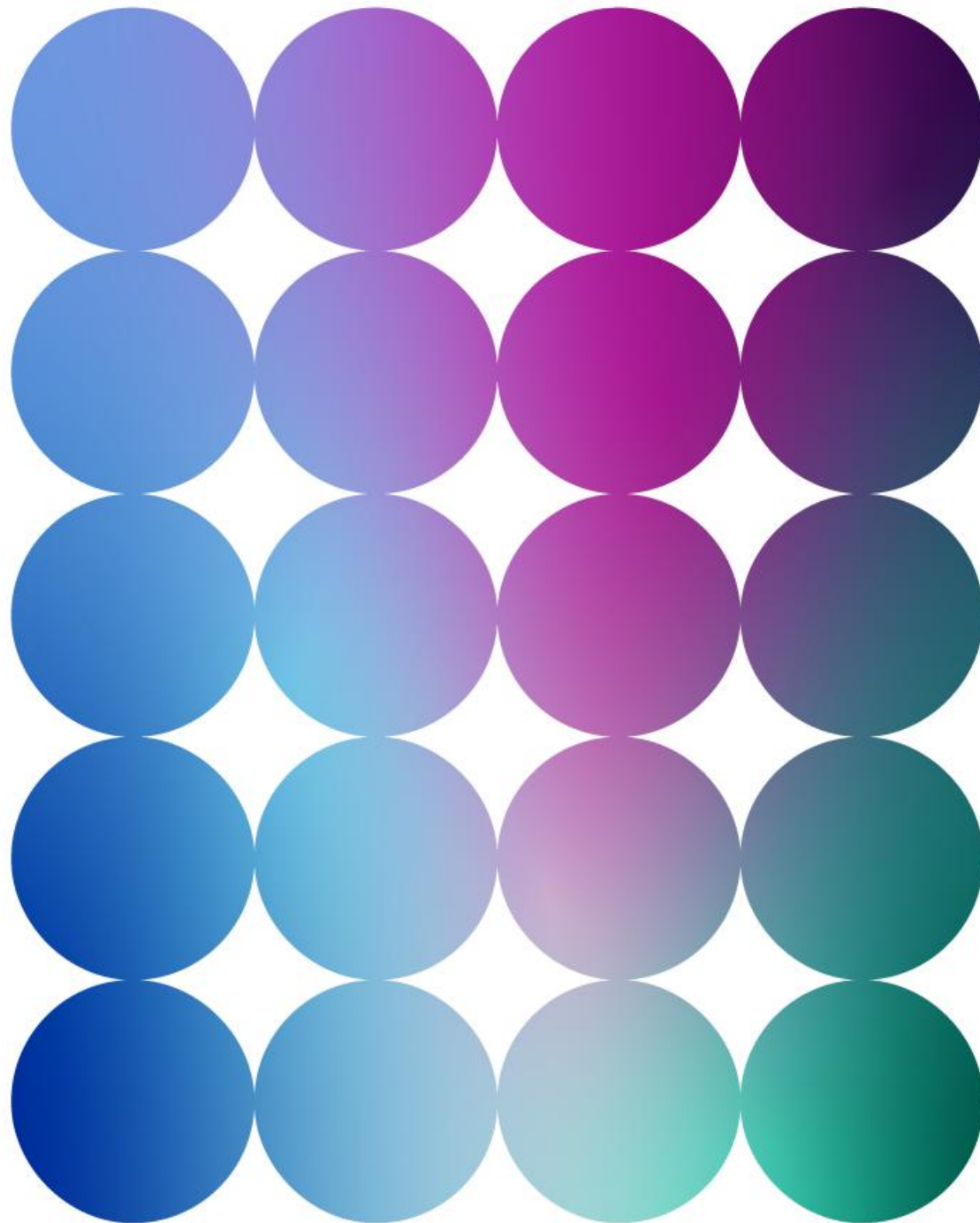
Rozšíření výroby ZYN v Kutné Hoře je součástí globálního závazku PMI k **bezkouřové budoucnosti**.

Podpora transformace závodu v Kutné Hoře na moderní výrobní centrum.

Dotazy

Lucie Morvay Brklová

Internal LG Manager

E-mail: Lucie.MorvayBrklova@pmi.com

Mobile: +420 770 320 514

Philip Morris ČR a. s.

Vítězná 1

284 03 Kutná Hora

Česká Republika

